

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR:

Egész évre 2 frt
Fél évre 1 „

Vidékre egész évre 60 krajczárral több.

Hirdetés árak egyezség szerint. — Nyilttér sora 10 kr.

Felelős szerkesztő:

THAN GYULA.

Laptulajdonos:

SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debreczen, Széchenyi-utca 1813. szám.

Minden e lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény ide intézendő.

A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.

Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőzsdétén.

A vasárnapi szórakozások.

A vasárnap a pihenés napja, mint a mely nap előre meghatározott olyanul, a melyen az egész heti munkában kifáradt ember pihenjen s ha émulasztotta a hét folyamán a végtelen jószágú Isten dicsőítését, hozza helyre mind az émulasztottakat ezen a napon, — az istendicsőtésére rendelt napon. Felhozzuk ezt azért, hogy — ha lehet eszmeeserét erőszakoljunk a vasárnap eltöltésére nézve, azon czélból, hogy a nép eleven erejét a vasárnapi korcsmározás ne eméssze oly mértékben, mint a hogy az a mai időben történik.

Tagadhatatlanul nem lélekemelő látvány, ha az egész emberiséget napról napra, évről-évre látjuk véres verejtékkel futkosni a mindennapi kenyér után. A kenyér azonban csak eszköz, s nem egyszerűs mind a czél is. Testünk gépezetét fűtenünk kell étellel, itallal, hogy eredményesen futhasson czélja felé. És pedig azért mert a czél rászorult ép lélekre, ez rászorul a helyes physiologiai resonanciára, hogy mi se háborgassa czélja elérésében.

És ezzel szemben azt látjuk, hogy az emberiség felcseréli az eszközt a czállal, éppen, mintha egyéb ideális rendeltetése nem is volna a földön.

Pedig van, kétségbevonhatatlanul van, és éppen a vasárnap látszik hivatva lenni

azon időnek, a melyben a magasabb, ne mesebb szellemi hivatásnak is megfeleljünk. Mert — eltekintve az istenhezí fohászokodás legelső kötelességgétől — nem abban áll a vasárnap rendeltetése, hogy ezen napon jobbat, és többet együnk, igyunk, hogy a szabadság tulzott fogalmát követve, ezen a napon olyan helyeket látogassunk, és üljünk meg, a hol kéte-sebb kimenetelű foglalkozásban tölthetjük az időt, — hanem abban állana e napnak megünneplése, ha arra törekednénk, hogy akként foglalkozunk, aként töltjük el az időt, hogy lelkünket, erkölcsi és hazafiúi fogalmainkat nemesítsük.

Bizonyára a mai fiatal nemzedék el-satnyulásának az oka abban keresendő, hogy korábban megismerték azokat az örömeket, a melyeket elődeink abban a korban, melyben ők vannak hirtől sem ismerték, bizonyára a mai fiatal nemzedék elsatnyulásának, romlott erkölcsi fogalmainak, ha talán őszintébb akarnék lenni, mondhatnám vallástalanságának az oka abban keresendő, hogy éppen a vasárnapi napon oly sok alkalom nyujtatik nekik korai tapasztalat szerzésre, s hogy nem akadályoztatik meg, vagy legalább korra nézve nem korlátoztatik az, hogy az ugy-szólván minden vasárnap rendezett bálokba csak olyanok mehessenek, a kiknek komolyságában már bizni lehet.

Hanem ebből folyólag felemlitem, hogy társadalmilag kellene odahatni, hogy a

nép vasárnaponként nemesítő szórakozást találhasson. Nem nagyon messzemultba kell mennünk, a midőn találunk nyomokat arra nézve, hogy a társada om gondoskodott arról, miszerint nagyon kevésbe kerülő, s mégis nemes, lélekemelő szórakozása legyen a népnek. Például dalárdák és népjátékok által. Nem tagadja senki, hogy a dalárdák ugy erkölcsi, mint hazafiúi kötelességre buzdítják a népet, de azt sem, hogy még szellemi ismereteit is gyarapítja.

A népjátékok a mellett, hogy a testet edzik, szintén ismeretterjesztők is.

De a mai nap már általános a panasza, hogy házlüzhelyeink körül kevesebbet énekel a nép mint annak előtte. Ezelőtt a népdalok a nép ajkán termettek, és pedig nagyon gyakran oly népdalok termettek és járták be villámgyorsan a Kárpát és Adria közti tartományt, hogy a műértő is gyönyörrel hallgatta nem csak a dallamot, de a szöveget is. Ma pedig alig hallunk egy-egy népdalt, de annál több „A szökés párosan“, meg „Bum die dara“ stb idegen dallamokat. Az iskolákban is első sorban nem a mű-éneket, de a népdalokat kellene kultiválni, hogy ha azok a tanulók kilépnek az életbe, ők legyenek a népies ének terjesztői. És ha így lesz, akkor a nép ajkán a már kihalt készülő népdal újra megszólal, és elfoglalja ismét azt a tért, mely elődeinknek oly sok kedves, kellemes napokat

»DEBRECZENI LAPOK« TÁRCÁJA

Csók a másvilágról.

Irta PAOLO MANTEGAZZA.

Házamban ma már nincsenek gyermekek. Az enyéim férfiakká, aszonyokká lettek, künn bolyognak valahol a nagy világban, vagy otthon, édes fészükben gyermekeiket szorongatják, melengetik, csókolják, Én csak nagy ritkán látom őket. Házamban nincsenek már többé simogatni, csókolni való szőke fejcsék és nem gyönyörködhetem többé az ébredő élet ama sejtelmes illatában, amit a madárfészkek, a gyermekbölcsők árasztanak. Házamban nem esendül fel többé vidám siko, esengő kacaj, csak fáradt, kimerült tudóm tompa zöreje, száraz köhögés tör meg koronként othonom esöndjét. De azért nem panaszkodom, nem átkozom az életet. A rózsá is lehullatja fonnyadt szirmait, sápadt leveleit, minekutána telearaszotta ifjúságának bődítő illatával a levegőt. Nekem is volt fészke, nekem is voltak szőke és rózsás madárkám, a kik eperajkukkal csipdesték szakállamat cibálták, hajamat összeborszolták.

És emlékszem, hogy minden reggel, még mielőtt felébredtek, lábujjhegyen osontam szobájukba, hogy valami meglepetést vigyek

a Manuelitő bölesőjébe s a Laura ágyacsokájához. Manuelitő a czukorkákat kedvelte; Laura virágok után vágyódott. Mikor fölébredtek, az ajtó mögé bujtam, hogy meglessem meglepetésüket. Nagy harmattól nedves szemükkel mert nemesak a virágokra, hanem a gyermekek szemére is hull a harmat — keresték, hogy mit hozott a papa. A kis ajándék sohasem volt egy helyen: majd az éjjeli szekrényen, majd a takarók között, majd pedig a párnák alatt. Milyen szépek voltak azok a rózsás, félig meztelen kik testek, borzas hajjal? Milyen nyughatatlanok voltak azok a kezecek, a hogy mindenütt keresgéltek, türelmetlenkedve, hogy nem találjanak semmit de biztosak, hogy végre mégis rábukannak arra, a mit keresnek. Egyszer Manuelitő hiába keresgélt, kinyitott minden csukott fiókot az ágyat összehányta, a párnákat felforgatta: semmi, csakugyan semmi. Hagyta, hogy felöltöztessék, de folyton ezt hajtogatta a szobalánynak: „apám nem hagyott ma reggel semmit.“ És a rossz kedv csak nem kétségbeeséssé vált, midőn megpillantotta Laurát, hogy teli marokkal ette a czukorkákat. Ez volt talán életében az első fájdalom, az első irigység, az első visszahatás az emberi igazságtalanságok ellen. Eljött a dolgozó-szobám ajtajához és kopogtatott. Sirva, görcsösen zokogva mondta: „apuskám, apuskám.“ Ez valóban mély és gyöttrő fájdalom volt. Rögtön kinyitottam az ajtót és ekkor a sírás zajosan, koronként folyó esöndtől

megszakítva tört ki szenvedő kis lelkéből. De én jobban szenvedtem Manuelitonál és bár karjaimban czirongattam, nagy könnyeit lecsókoltam, nem sikerült megtudnom mély bánatának az okát. Midőn könnyei szabad utat engedtek szavainak, ezt hallottam: „apuskám, édes apuskám, nem adtal ma reggel semmit!“

— De igen, szívem, hiszen egy óriási czukorkát tettem az ágyadba . . . akorrát mint egy tojás.

— Gyerünk hát, gyerünk hát, keressük meg. És az óriási czukorkát, mely olyan nagy mint egy tojás, ott találtuk az ágy fenekén. Nem sirt többé, hanem utolsó könnyei között vidám mosoly támadt, és a fájdalom végső zokogásai csengő, reszkető kaczagásokkal váltakoztak, gyönyörű szép napsugár volt ez, mely áttörve a zivatar fekete felhőin, az esőcseppek között, a szívárvány minden színében ragyogott.

De a nagy meglepetések napja az év első reggele volt. Jól tudták gyermekeim, hogy ekkor a legnagyobb ajándékot, az új évit, bizonyosan megtalálják ágyukban. Laura egy év óta folyton egy nagy baba után vágyódott, melyet egy marchesa házában látott. Csupa porcelánból volt, selyem ruhában, akkora, mint Manuelitő, aranyos hajjal és beszélni is tudott. Akkoriban hasonló babák egész vagyona kerültek. Párisból hozatták és nem igen lehetett őket látni vasárnapokon sátrakban.

szerezett, s a mely mellett elfeledte buvát, bánatát s kétszeresen érezte legkisebb örömét is.

A kormány az ifjúsági játékokra súlyt fektet, s remélhető, hogy ennek áldásos haszna a legközelebbi jövőben már érezhető lesz s talán ennek alapján meg fog honosulni hazánkban is a népjáték. De addig, addig! Addig is kellene tenni valamit, hogy a vasárnap, ezen ünnep, ünnepiesebben lenne eltöltve mint a hogy most töltetik.

Hogy szerezhethet az okos mesterember öregségére nyugdíjat?

No ez már aztán beszéd és olyan kérdés a maga nemében, hogy minden munkásember szíve tájkáig férfközik.

Van-e ugyanis munkás ember, ki erős küzdelmei között vagy sokszor álmatlan éjjelein arra az időre ne gondolna, mikor a most munkabíró tagok elyengülnek és megérkezik a tehetetlen öregkor.

Mi lesz akkor? Ki fog az öregnek kenyeret keresni? Ki fogja támogatni hátralevő rövid napjaiban?

Hálás gyermekei nincsenek minden öregnek s ha talán vannak, azok is legtöbbször önlétük fentartásáért küzdenek. A tapasztalás még arról is beszél, hogy mai időben sokszor saját gyermekeink kenyerére is panaszszal, szemrehányással van megszólva.

Az állam gondoskodott arról, hogy hivatalnokai, a hü szolgálat után megkapják nyugdíjaikat.

De nem tesz semmit a polgárok azon nagy többsége érdekében, kik egész életükben két kezükkel keresték kenyerüket és szolgálták hazájukat.

Pedig az öregség ezeknél is éppen ugy beköszönt, egy hosszú küzdelmes pálya véghatárán ezek is nyugalmért epednek.

Mi vár tehát öreg napjaikban a polgárság e tekintélyes tömegére? Hiszen ők is a haza szolgálatában állottak, a nagy társadalmi érdekeiket szolgálták! Most, hogy hasznukat nem vehetjük, lökjük őket félre, mint a citromot szoktuk, mikor már kifacsarjuk?

Hát annyi bizonyos, hogy a jelen körülmények között az elaggott iparosok az államtól mit sem várhatnak. Hiszen idő kell még ahhoz, hogy az állam oly hatalmas intézményt alkothasson, mely a mesterembert is nyug-

díjképességre vezeti. Nagyon jó időknél kell bekövetkezni, hogy ez általános intézkedés elviselesére és megértésére a polgárok képesek legyenek.

Es addig?

Addig is én legalább a mondó vagyok, hogy egy munkás is tisztességes nyugdíjat teremthet öreg napjaira, csak legyen helyén az esze, legyen hozzá akarata meg számítása.

No hadd ugorjék ki már az a nyul a bokorból — mondod ugy-e szíves olvasóm? — már ennek a módját bizony jó magad is szeretnéd ösmerni.

Hát én így okoskodom:

Az állam hivatalnokai igaz, harmincz, negyven évi becsületes szolgálat után felmentnek a szolgálat alól és kapják teljes fizetésüket. De ne higyük ám, hogy ez az állam részéről ajándék. Ezt az összeget a szegény hivatalnoktól, az ő kevés fizetéséből huzzák le apró részletekben. Sokszor megérezte ám az a hivatalnok ezt a lehuzást, talán legtöbbször családjá szájától ragadták el a forintokat.

Es az állam helyesen cselekszik. Kényszeríti szolgálóit arra, hogy ha nélkülözések árán is, de takarékoskodjanak, hogy a szerencsétlenség napjaiban, vagy az öreg korra legyen mihez nyulnia.

Ebben áll a hivatalnokok előnye.

Kényszerítve vannak arra, hogy takarékoskodjanak; akár akarják, akár nem, az állam gyűjt számukra.

A munkás embereknél e kényszer nincs meg. Saját józan eszükre, belátásukra bízzák a takarékoskodást.

Kétségtelen, hogy helyzetük nehezebb-hogy nagyobb akaraterő, számítóbbs ész, öntudatosabb életmód kívántatik ahhoz, hogy saját jószántunkból tegyünk meg oly dolgot, melyre bizony körülményeink, nehéz küzdelmek, rendszerint könnyű gondolkodásunk miatt nem nagy hajlandóságot érzünk.

Nehéz dolognak mondom ezt, de nem lehetetlennek.

A magyar embert az Isten egészséges észjárással áldotta meg. A tapasztalás is bizonyítja, hogy nagyon sok derék iparos ember tisztességes nyugalmat biztosított magának öreg napjaira, mert volt ereje, számítása és okossága arra, hogy a jövőbe is bepillantson.

A munkás ember élete ma igaz, hogy nagyon nehéz. A máról holnapra való küzdelem van napirenden, az az arra tekint az iparos, hogy holnapra kenyerre legyen.

De viszont be kell ismerni a munkásnak, hogy vannak idők, midőn egy kevés megszorítással, egy kis okossággal félre is tehet valamit.

Térjünk csak a régi, egyszerű életmódra, mikor a mesterasszony, meg a kisasszony otthon, a családi tűzhelyén érezték magukat legboldogabbnak; mikor az egyszerű ruha szűz tiszta keblet takart, mikor... de minék is mondjam tovább, a család apák legjobban tudják, mi emésztí fel keresményük legnagyobb részét.

Csak minden esztendőben arra törekedjék az ember, hogy valamiképp takarítson meg s el van érve, amire buzdítani akarom a munkás embert: nyugdíjat teremthet magának. Lehet hogy nehezükre fog esni a nélkülözés, mint annak a hivatalnoknak, kiről szólottam. Hja! a jelen kisebb bajait hozzuk áldozatul a jövő nyugalmáért.

Azt mondja a közmondás, hogy a ki nyárba nem gyűjt, télen keveset fűt. Bizony nagyon tanulságos értelmű van ennek a mondatnak.

A hangyák nyáron mozognak, munkálkodnak, erejüket felülmúló terheket cipelnek csak azért, hogy télre összszegyűjthessék eledelüket.

Ezek az apró jószágok ösztönük szerint cselekszenek!

Hát az ember, aki gondolkozik, érez számít — oly könnyelmű, oly gyáva lenne, hogy a nyarat, a munkabíró férfikort nem képes felhasználni?

Ne mondja senki, hogy könnyű dolog az itt papiroson!

Ismerek akárhány iparos embert, kik midőn jó összeg pénzhez jutnak, azt sem tudják, hova szórják a forintokat. Van akkor fényes lakoma, van bálozás, van fényűzés... csak egy nincs: o k o s s á g, a jövőre való számítás.

Igy állván a dolog, kénytelen vagyok kimondani:

A munkás ember öreg napjaira tisztességes nyugdíjat biztosíthat.

Ha ezt nem teszi — kivéve a nagy szerencsétlenség közbejöttét — siralmas, nyomoruságos öreg napjaiért csak önmagának tehet szemrehányást.

Debreczeni hírek.

* **Nem építik a városházát.** Ha valami a város ügyeiben hajótörést szenved, azt legtöbbször a mérnöki hivatal segíti elő. — Nincs elég erő, a munkahalmazzal, a gyors, a sok felelősséggel járó építkezésessel s más adminisztratív teendővel nem bírnak s innen dotálódik az a hír is, hogy az idén nem építik, mert nem építhetik a városházát. A fő-

Laura epedő sóhajaira, ámuló könnyeire erkölcsi prédikációval feleltem; hogy lehetetlen mindent, a mi után vágyódunk, elérni hogy szükséges vágyainkat megfékezni stb. Végre aztán lemondtam téli bundámról és hoztam Párisból egy babát, mely szakasztott mása volt a kis marchesa szép babájának.

Az év utolsó estéjén, midőn gyermekeim már mélyen aludtak, a babát a kis Laura éjjeli szekrényére vittem és olyanformán igazgattam meg csuklóit, hogy kis leányom ágyaeskájára nézett, széterjesztett karjai közé meg egy gyönyörű szép fehérkaméliát tettem. Azután magam is lefeküdtem, a babáról a a fehér kamiliáról és Laura örömről álmodva.

Ő is bizonyosan reményről, örömről álmodott: aranyos álmok, melyek a szokottnál hamarabb ébresztették fel. És ime, a hogy kis szobája előtt elmegyek s a félig nyitott ajtón benézek, ott látom őt, a mint ingeeskéje szűzies fehérségében az ágyban ül, roppant babájával karjai között és elragadtatva, tágranyílt szemmel-örömtől lángoló arczal gyönyörködik benne. Mereven nézte, mintha nem hinne szemének, czirógatta esókolgatta. Majd távolabbra tette, majd közelebb hozta magához. Szemeim megteltek könnyekkel és ugy rémlett, mintha egy fiatal anyát látnék, a ki lángoló anyai szeretettel czirongatja gyermekét. Nem birtam többé ellentállani beléptem.

— Apám, apám, nagyon jó voltál. Ez a baba nagyon, nagyon szép.

Es a babát az ágyra eresztve, felkapta kis fejét, melyben élet, szeretet ragyogott és széterjesztette, magasra emelte kis karjait, hogy magához vonzzon, megöleljen és szívéhez szorítson.

Sohasem tapasztaltam még leányomon ezt a mozdulatot: a hogy magasra emelte karjait, akárcsak fohászt, könyörgést küldene hozzám. És én sirtam és nevettem, édes megindultágtól elfogva es egész lényem valami mély elérzékenyültségben áradozott, melynek titokzatos okát egyedül én tudtam megérteni.

Édes anyám is, midőn tölem valami jóravaló dolgot kívánt és legnemesebb érzelmeimhez apellált, a mikor nehéz áldozatot követelt tőlem, ugyanugy emelte felém karjait. Most pedig Laurám nyujtotta felém apró kis kezeit, hogy köszönetet mondjon egy végtelen és váratlan örömről, melynek én voltam az okozója. Midőn az idők fátylan keresztül, a sir hantjai fölött, kedves halottunk arczvonásait egy gyermek arczán látjuk ismét megjelenni: szívünk ismeretlen érzelemtől áradozzik: — de mikor egy egy mozdulatuk nyilatkozik meg újból előttünk mintha villamgyorsasággal átjárná idegeneinket. Egy mozdulat sokkal többet jelent, mint egy arczvonás: egy lap ez az ember jelleméből, egy jelenet, melyet a holtak országából varázsolnak elő és elénk áll a kísértet igézetével egy

üdvözlöt melyet a holtak küldenek az élőknek: hirtelen fölemelkedése a roppant kárpitnak, mely a tulvilági életet rejti el előlünk; a legtitkosabb, a legmélyebb emóciók egyike, melyet alig bír el a gyarló emberi természet.

Es azon a napon, azon az ujévi reggelen ujra megjelent előttem szegény anyám, a ki már régóta a sirban nyugszik. És Laurám üde arczán, rózsás, piczi karjain keresztül, feltámadt anyámat láttam, a ki azért jött ismét e földre, hogy üdvözöljön, hogy az új év első mosolyával lépjen meg azzal a csókkal, a melyel az ujév minden örömét, minden boldogságát kívánta nekem. Mindig ugyanaz a mosoly volt, csak neki volt olyan. Amaz eszményi, magasztos mosoly, a mely fölemelt engem a mindennapi élet földi nyomorából és feltárta előttem a jó, a magasztos dolgok világát. Ugyanazok a karok voltak, melyek keblemet keresték, hogy szívet szívhez szorítsanak s a magasba nyultak, — mint Mózes a szent hegyen — hogy megmutassák az utat, mely az eszmény világához vezet... Édes anyám csoklót meg leányom ajkaival.

Könyes szemmel futottam dolgozó-szobámba, lekaptam a falról anyám arczképét és visszaadtam neki a csókot, melyet abból a sötét világból küldött nekem, a hol a holtak nyugosznak.

lyó ügyek másra terelték a mérnöki hivatal munkásságát s a városháza építésének ügye szépen megesappant, vagy talán elaludt. Elég az hozzá, hogy immár kétségen felül áll, hogy a városháza építése a folyó évről elmarad. Elmarad pedig azért, mert a szükséges alaprajzolás s a jelenlegi épületről a bontási terveket még mostanáig sem készíthették el, a pályázatot a terv elkészítésére nem irhatták ki. Hogy mindezt miért nem teheték, igazolja a mérnöki hivatal sok apró folyó munkája, amelyek miatt ime a nagyközönség a tisztikar, szóval a mindenki által óhajtott nagyobbzabásu építkezést kellett egy egész esztendőre elhalasztani.

*** A háztulajdonosok tüzrendészeti óvintézkedései.** Nagyon sokszor megirtuk már, hogy a tüzrendészeti szabályrendeletnek a háztulajdonosokra vonatkozó részét nagyon kevés házigazda tartja be. Mindannyiszor hivatkoztunk a rendőrség szigorú eljárására s arra, hogy a vizsgálatokat időközönként megindítják s ilyenkor ha az előírt ereszig érő létra, vízzel telt hordó és vedér az udvaron, könnyen hozzáférhető helyen kéznél nincsenek, a rendőrség büntető határozatai alól nem szabadulhatnak. Ujabbban a rendőrségnél a mulasztások miatt több háztulajdonost büntettek meg, ami egyúttal arra szolgáltatott okot, hogy a vizsgálat most ismételtlen rendszerítésék s minden házra kiterjeszék. Ahol ereszig érő létrát, vízzel telt hordót és vedret nem találnak, ott a házigazda nem kerül el a büntetést.

*** A tűzivaltság felelőssége alatt.** A debreczeni tűzoltóság reorganizálásának ügye megoldást nyert a februárban tartott rendkívüli közgyűlésen. Megoldást nyert azzal, hogy a tűzoltóság modern felszerelésére a tüzi alaptól tízezer forintot szavaztak meg, az évi kiadások, gyakorló mester és hivatasos tűzoltók fizetésék biztos fedezésére pedig az állami adó után eső két százalékos tüzi váltságot szavazták meg. A közgyűlés e határozata ellen most az utóbbi napokban Jámor Ferenc és társai fellebbezést adtak be. A fellebbezést jó része a tűzivaltság érvényre emelése ellen fordítják — A közgyűlési határozatot a napokban terjesztik fel a fellebbezéssel együtt a belügyminiszter elé.

*** A városi tisztviselők mozgalma.** A városi tisztviselők mozgalmat indítottak s e mozgalomban törekvésük oda irányul, hogy a drága lakás viszonyokra tekintettel a városi lakbérilletményt eszközöljenek ki. A mozgalom vezetői s z o m b a t o n dél utánra a városháza kis tanácstermébe értekezletre hívták össze a városi tisztviselőket, amelyen K r a s z n a y Ferenc referálta a mozgalom eddigi részleteit, majd felolvasta a tisztviselők köréből kiküldött bizottság által szerkesztett memorandumot, amelyet mindannyian egyhangulag elfogadtak. Azután elhatározták, hogy a memorandumot azok körében is terjeszteni, aláírásra köröztetni fogják, a kik mint városi tisztviselők, az értekezleten személyesen részt nem vehettek. Ha az aláírások befejeztettek, akkor a tisztviselők küldöttségileg adják azt át a főispánnak, a kit törekvésük támogatására is felkérnek. A memorandumot különben kinyomatják s megküldik a funkcióját most teljesítő szervező bizottság minden egyes tagjának.

*** A debreczeniek utazása Fiuméba.** Május 11-én reggel a gyorsvonattal százötvenen utaznak el Debreczenből Fiuméba, hogy az ott tartandó országos dalversenyen résztvegyenek a dalárda tagjaival s annak kíséretében utaznak Fiuméba. Az immár befejezett bejelentések szerint utazik negyven dalegyesületi tag és száztiz debreczeni lakos. Fiumében erősen készülnek arra, hogy a debreczenieket kiváló vendégszeretetükkel tünetsék ki.

*** Esküvő.** Szép esküvő folyt le vasárnap délután a helybeli izraelita templomban. K o v á c s József lapunk munkatársa esküdött örök hűséget S e h w a l b Jakab magyar kir. államvasuti ellenőr kedves s bájos leányának Herminának. Az esküvőn fényes közönség volt jelen s az ifju párhoz K r a u s z Vilmos

főrabbi intézett lendülettel beszédet. Az esküvő után az öröm apaháznál szűk családi körben vacsora volt. A rokonok, ismerősök, jóbarátok és a mi szerencse kívánatunk fűződik az ifju pár boldogságához.

*** Jön a czirkusz.** Megemlékeztünk már arról, hogy C o l d a r i n i czirkuszigazgató száz taggal és hatvan lóval jön Debreczenbe, hogy itt két hónapon keresztül előadásokat tarthasson. C o l d a r i n i ahol járt, mindenütt a legnagyobb elismeréssel működött, társulatáról és előadásairól kitűnő híreket közölnek a lapok. C o l d a r i n i czirkuszigazgató most megtette a lépéseket, hogy már a jövő hónap 15-én megkezdhesse előadásait városunkban.

*** A csolnákázó tó megnyitása.** Az időjárás kedvező, a pompás, enyhe tavaszi levegőt igazán csak a városon kívül lehet élvezni. Ezért is a nyári mulatóhelyek sora nyílnak meg. Közelebb megnyitják a csolnákázó helyet is. Czélszerű átalakítások vannak folyamatban a csolnákázó sport kedvelőinek kényelme és szórakozásának biztosítása érdekében.

*** Debreczen város törvényhatósági bizottsága szerdán tartotta meg Kossuth Lajos halála miatt elhalasztott közgyűlését.** Gróf Dégenfeld József elnök főispán ezuttal is kegyeletesen emlékezett meg a nemzetet ért nagy veszteségről. A közgyűlés ezután néhány fontosabb tárgyat intézett el. A belügyminiszter a város ősi kiváltságai alapján eddig szedett borbéhozattali vámost, melyet az idegen borokra vetettek, 1894 jun. 30-dikától fogva, mint törvénybe és külföldi államokkal kötött szerződésekbe ütköző intézményt eltörölte. Hasonlóképen megszüntetni rendelte az italmérőkre eddig kivetett ugynevezett rendőrfelügyelői díjakat, a polgárosítási díjak szedését pedig csak indokolt felterjesztés alapján hajlandó továbbra is megengedni. Hogy azonban a városi pénztára e javadalmakból eddig befolyt évi 9000—10.000 forint jövedelem elvesztésért kárpótlást találjon: nincs kifogása a miniszternek azellen, hogy egyes városi minden, helyben elfogyasztott bor után. A közgyűlés máskor is tárgyalta e miniszteri rendeletet s ma elhatározta, hogy szabályrendeletileg városi fogyasztási illeték alá vot minden Debreczenben elfogyasztott szesz ital, legelső sorban és legmagasabb tarifa szerint pálinkát és sört. A közgyűlés választás utján néhány tiszt állomást is betöltött. Egyhangulag megválasztották: tanácsnokká Király Gyula I. aljegyzőt, I. aljegyzővé Vecsei Imre I. aljegyzőt, ennek helyére Medgyaszay Miklóst, III. aljegyzővé Roncsik Lajos számvevőt, polgármesteri titkárrá pedig Szabó Kálmánt.

A debreczeni Kossuth szobor bizottság.

Debreczen intelligens társadalmából vasárnap alakult meg a debreczeni Kossuth szobor létesítését elősegítő bizottság.

Elnökké megválasztottak: Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Lengyel Imre, Komlóssy Arthur. Korniss Ferenc, Kertész János.

A szoborbizottság főjegyzőjéül Dr. Bakonyi Samu ügyvédet választotta meg a Kossuth szobor bizottság.

Az öttagból álló elnökség vezető elnökül Komlóssy Arthur ügyvédet választották meg.

Ezután megalakították a kerületi gyűjtőbizottságokat. Összesen, már tudniillik a külsőségekkel együtt hét ilyen kerületi bizottságot szerveztek. A bizottságok kerületenként a következők:

H a t v a n - u t e z a Komlóssy Dezső, Kovács József, Koszorus Lajos, Vecsey Zoltán, M. Kiss István, Dr. Magoss György. Bizottsági jegyző: Bereczky Lajos.

P i a c z - u t e z a. Márk Endre, Kaszanyitzky Endre, Tóth Béla építész, Berger Jenő, Hajdu Ignác, Dr. Popper Alajos. Bizottsági jegyző: Katona Imre.

V a r g a - u t e z a. Váczy János, Szögyény János, Reichmann Armin, ifj. Szentessy János, Sebess György. Bizottsági jegyző: Than Gyula.

K o s s u t h - u t e z a. Rotschnek V. Emil, Rösler Richard, B. Nagy János, Sz. Szabó József, Gyenes Lajos, Némethy Sándor. Bizottsági jegyző: Vántsa György.

C s a p ó - u t e z a. Nagy Ferenc, Szilágyi Imre, O. Végh János, Dávid Mihály, Novelli Ede. Bizottsági jegyző: Dr. Kardos Samu.

P é t e r f i a - u t e z a. Bekény Péter, Tüdős János, L. Nagy Bálint, Lada Sándor, Jeney Miklós. Bizottsági jegyző: Kósa Barna.

K ü l s ő b i r t o k o s s á g. Hovássy Ferenc, Buzás Elek, Riekl Antal, Riekl Géza, Steinfeld Mihály, Csóka József, Huttflesz Kázmér, Dragotta Ignác. Bizottsági jegyző: Dr. Körössy Kálmán.

A szoborbizottság fő bizottsága a végrehajtó bizottság lesz, a melynek Komlóssy Arthur vezérelnékön, Dr. Bakonyi Samu főjegyzőn kívül tagjai: Csanak József, Sesztina Lajos, Karap Mór, Rásó Gyula, Domokos Kálmán, Boczkó Sámuel, Szilágyi Károly, Rössler Richard, Dr. Kola János, Zádor Lajos, Tóth Béla építész, Szikszay Lajos, Dr. Balkányi Miklós, Eötvös Károly Lajos, Géressy Kálmán, Serly Ede, Holländer Gyula, Jóna Dániel, Kapros Gábor, Dr. Kenézy Gyula, Tiszay Dezső színgazgató. A végrehajtó bizottságnak tagjai: Körössy Sándor, Dr. Király Ferenc, Thaly Kálmán, Szinay Gyula és Kiss Albert országgyűlési képviselők.

A bizottságok megalakítása után Komlóssy Arthur vezérelnék konstatalja, hogy immár ötezer forintba megy az az összeg, a mely a debreczeni Kossuth szoborra részben befizettetett, részben biztosított.

Rössler Berger és Horváth táglagyári ezég háromezer forint értékét képviselő munkát ajánlott fel, a szobor alapozásának anyagokkal együtt teljesen ingyen leendő elkészítésével.

Egyletek s magánosok eddigi gyűjtése felül van a 2000 frton.

Az ág. evang. egyházban Materny Lajos lelkes 36 forintot gyűjtött a szoborra, — amelyet ő a sajátjából 40 frtra egészített ki.

A debreczeni első asztaltársaság ötven koronát adományozott a szobor alapja javára.

A debreczeni hölgyek által a Kossuth koporsójára küldött ezüst koszorura gyűjtött összegből fennmaradt részt, a gyűjtők a debreczeni Kossuth szobor javára ajánlották fel.

Mindez tehát már az alakuló gyűlésen fényesen bizonyította azt a lelkes érdeklődést, amelylyel a debreczeni közönség a Kossuth szobor létesítésének ügyén csügg.

Felhívás!

Lapunk olvasóihoz, Debreczen és vidéke hazafias közönségéhez fordulunk. Nem lelkesítő, nem buzdító cikket írunk, csupán kérelmet adunk elő.

Nem lehet, nincs a magyar vidéknek fia, a ki Kossuth Lajos szobrára örömmel ne adná filléreit. Aki ahogy teheti, tegye lehetővé, hogy közel hónapok mulva már Debreczen főtéren álljon a Kossuth szobor.

Adakozzunk!

Lapunk kiadóhivatala készséggel nyitja meg a gyűjtést s elfogadja, nyugtazza a legkisebb adományokat, amelyeket hozzá a debreczeni Kossuth szobor javára juttatnak.

Adakozzunk!

Hajdumegyei hírek.

Tűzveszedelem Hajdu-Szoboszlón. Hajdu-Szoboszlón, mint levezőnk írja, — pénteken reggel nyolcz óraker meghlehetősen erős északi szélben tűzvész támadt, amely könnyen végzetessé válhatott volna a városra. Kiss Zsófia háza gyuladt ki s csakhamar a szomszédban lakó özv. Gáti Péterné háza is lángbaborult. A rohamosan terjedő tüzet a tűzoltóság csak a legnagyobb erőfeszítéssel fékezhetette meg. A lakosság a tűz keletkezése idején a mezőn volt s a szervezett tűzoltóság újra bebizonyította szükségét voltát.

Erősen hiszik, hogy a tűz gyújtogatásból támadt. A vizsgálatot megindították.

* **Gyümölcs-oltó tanfolyam.** A magyar kir. földművelésügyi miniszter jóváhagyása folytán Hajdu vármegye egyes nagy községeiben gyümölcs-oltó tanfolyamot rendelt el. Tanítani fogják pedig márczius, április és május hónapokban gyümölcs fa oltás, június, július és augusztus hónapokban pedig a szőlő oltást.

* **Járvány Hajdu-megyében.** Hajdu vármegye egyes községeiből jelentik, hogy ott annyira elterjedt a toroklob, ronesoló toroklob és a torok-gyik, hogy nagyobb veszedelemtől lehet tartani, hogy ha a megyei fő orvos elejét nem veszi a veszedelmes járvány nagyobb mérvben való kiterjedésének.

Megtréfált vendéglős.

— Humoreszk. —

A „Napsugár“ vendéglő éppen szemben volt a „Vörös holdvilág“-hoz czimzett sörcsarnokkal. Mind a két vendéglő kedvelt mulató helye volt a nagyváros közönségének híres konyháit, kitűnő borai messze a környéken ismeretesek voltak. A két vendéglő vendéglősei valamikor jóbarátok voltak, együtt pincézéskedtek, együtt élvezték a fiatalságot, hanem azóta mióta concurensek lettek antipathiával viseltetnek egymás iránt.

Igy történt egyszer, hogy nem egy éppen elegans, de jó arcu fiatal ember tért be a „Napsugár“-hoz czimzett vendéglőbe. Kényelmesen leült egy asztal mellé s rendel... rendel nyakra-főre. Az éthordó pincérek csak az ő kiszolgálásával vannak elfoglalva, mert a mint indult arra a következtetésre engedte jutni a pincézt, hogy ez a jól kiéhezett uri ember végig akarja s talán végig is fogja enni az étlapot.

Bizony csaknem így lett. Az uri vendég miután az étlap egy negyed részét keresztül és két liter extra Magyaradit megivott, odaint a vendégei között előzékenykedő vendéglőst és flegmatikus bizalmassággal azt kérde tőle:

— Ugyan kérem vendéglős ur, — mondja csak mit szokott ön az olyan vendéggel csinálni, a ki önnél eszik-iszik s végre nem tud fizetni.

— Mit? Hát egyszerűen kidobom.

A fiatal ember, mint a ki jól végezte dolgát maga elé mosolyog s aztán így szól a vendéglőshöz:

— No hát akkor csak dobjon ki engem is, mert én nem tudok egy árva krajczárt sem fizetni.

A vendéglős ezen a nem várt feleleten elesdálkozott, a füle tövét kezdte vakarni s valami okos dolgon spekulált. Gyorsan gondolt is egyet a fiatal embernek gyengén megérintve a vállát így szólott hozzá:

— Hallja maga barátom...

— Tessék — szól a flegmatikus fiatal ember.

— Maga engem szépen lefőzött, de higgye meg egy cseppet sem haragszom érte. Sőt még többet mondom, meg is ajándékozom...

De már erre nagyot nézett a kidobásra váró fiatal ember.

— Nézze itt van 2 frt — folytatja megkezdett beszédét a vendéglős...

— És ezt miért adja ön nekem?

— Egy viszontszolgálat fejében... Önök, a mint látom kitűnő gyomra van. Holnap délben menjen át ide az én concurensem vendéglőjébe a „Vörös holdvilág“-ba és főzze le azt is, de ha lehet még jobban.

A fiatal ember gondolkodott s aztán kész volt őszinte válaszával.

— Nagyon sajnálom vendéglős ur, de nem tehetem, mert tegnap ott ebédeltem s a „Vörös holdvilág“ vendéglőse küldött engem önhöz hogy főzzem le önt s ő igért két forintot.

Debreczeni Lapok.

1894. április hó 1-től új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Egész évre	2 frt.
Fél évre	1 frt.
Negyed évre	50 kr.
Vidékre egész évre	60 kr. több.

Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőzsdében.

Kérjük azokat a t. helybeli és vidéki előfizetőinket kiknek előfizetésük Márczius 31. ével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjen.

Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban (Széchenyi u. 1813. sz.), valamint Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, vidéken a postahivatalok útján.

Ujdonságok.

— **Itt vannak a fecskék.** Bizony itt van már az enyhe tavasz, mert megjöttek a fecskék. Ma déltájban láttuk az első párt, ivalakban végigsiklottak a zöldülő fák fölött. Fehér hasuk meg-megvillant a napnak melegen ontó sugaraiban. Még ninesenek itt mindnyájan, a maiak csak előhírnökei az utban levő ezer meg ezer kedves fecskének. De pár nap múlva itt lesznek mind, elfoglalják tavalyi fészkeiket, kitatarozzák, megjavítgatják s vígan csicseregve, ujjongva fogják áthatítani a levegőt fejünk fölött. Jöjjetek kedves madarak, s onnan a messzi tengerekről hozzatok magatokkal egy kis lágy tavaszi esőt, hogy derék gazdáink hozzáfoghassanak a tavaszi szántás-vetéshez.

— **A szépitési bizottság** hétfőn délután 4 órakor Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott a városháza tanácsstermében. Az ülésen jelen voltak Stahl Géza h. főmérnök, Rössler Richard, Fodor József, Tóth Béla építészek. Némety Lajos, dr. Balkányi Miklós, dr. Kemény Mór, Öry Mihály és Erber Zsigmond. Az ülés első tárgya a Cser-utczán építendő iskola ügye volt, melynek felépítése elhatározott. A nagyváradi utczai temetőben emelendő hulla-bonecoló épület terveit helyben hagyták s így az épület, mely két hullateremből és egy orvosi szobából fog állni, 3800 frt költséggel felépítették. Mayer Emil, a Nagy- és Kismester utca sarkán tervezett házának építése előtt, kérte a bizottságot, hogy a szabályozási vonalat állapítsa meg. A bizottság — Stahl Géza főmérnök azonnali megmutatása után — lehetetlennek találta az építést, mert a szabályozó vonal, még a másik telekből is elmetesz egy kis darabot. A Kis-uj-utca elejének miképen leendő kiépítésére egy bizottságot küldött ki, melynek tagjai lettek elnök Stahl Géza, Fodor József, Rössler Richard, Tóth Béla mérnökök. A bizottság idevonatkozólag javaslatot terjeszt a nagy bizottság elé.

* **Másodéves honvédönkéntesek.** A honvédelmi miniszter kijelentette, hogy azon honvéd egyévi önkéntesekkel, kik a második évet tényleg szolgálni tartoznak, az első évet azonban betegeskedés miatt csak a szabályszerű határidő folytán fejezik be, a további tényleges szolgálatba lépésük első napjától kezdve tényleges megszakítás nélkül szolgálatot tettek, illetve szolgálatképesek lettek volna; a tényleges szolgálat megkezdésétől számított két év lefolyásával tehát az illetők a tartalékba helyezendők.

— **Megyei közgyűlés.** Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 17-ik napján d. e. 9. órakor tart rendkívüli közgyűlést. Tárgyak: Alispáni jelentés, a Kossuth Lajos nagy hazánkfia elhunytával bekövetkezett országos gyász alkalmából a törvényhatóság nevében tett intézkedésekről, a melyben egyidejűleg indítványoztatik hogy: Kossuth Lajosnak a haza körül szerzett nagy érdemei

jegyzőkönyvünkben megörökíttessenek. A magyar nemzetet ért nagy veszteség feletti fájdalomának, a törvényhatóság a gyászoló család előtt részvétiratban is adjon kifejezést. Elvesztett nagy hazánkfia életnagyságu arczképének a gyűlésterem részére megfestetése rendeltessék el.

— **Diszebéd Wolaffka v. püspöknél.** Dr. Wolaffka Nándor, v. püspök-plébános vasárnap lakásán disz-ebédet adott, — a melyre hivatalosak voltak a honvédség és közös hadsereg Debreczenben állomásozó tisztikárának tagjai közül azok, a kik a nagy-heti ünnepek alkalmával szolgálatilag részt vettek, továbbá a róm. kath. egyházi bizottsági tagok egy része és az isteni tiszteletok alatt működött tanítók. A kitűnő ebéd alatt számos felköszöntő hangzott a szeretetreméltó kedvességében kifogyhatatlan házigazdára, — ugyszintén ez utóbbi részéről a jelenlevőkre.

— **A debreczeni jótékony nőegylet** választmánya a péterfia utcai árvaaház termében népes gyűlést tartott a tagok nagy érdeklődése mellett, melynek lefolyásáról a következőket hozzuk. Elénk eszmecserére adott alkalmat a pénztárnoknak azon kijelentése, hogy a választmánynak a segélyek megszavazásában mérsékelni kell eddigi bőkezűségét, ha a praeliminált összeget meg nem akarja haladni. Voltak kik az újabb segélyezések megszoritása által akartak a dolgon segíteni; voltak, kik a régebbi állandó segélyezést akarták mérsékelni. — Végre abban történt megállapodás, hogy a választmány nem köti magát ezen szabályokhoz, hanem az alapszabályok legfőbb pontjának értelmében jövőre is segíteni kíván az emberek nyomorán az eddigi eljárás szerint és pedig ott, hol a nyomor a legelviselhetlenebb, tekintet nélkül arra, hogy valamely szegény régebbi segélyezett, vagy pedig először folyamodik gyámoltásért. Hogy azonban az előirányzott összeget meg ne haladja, a választmány a nyári hónapokra a régebbi segélyösszegekből majdnem kivétel nélkül levont. Új segélyezések csak egy szavazattal meg. Az összeg, mint április, május, június hónapokra a választmány megszavazott, meghaladja a 300 frtot,

— **A csodasertes tragoediája** Kiskörén a tanító egy csodakövér sertést hizlalt, hogy még a szomszéd falvakból is roppant számban vándorolt hozzá a közönség annak megtekintésére. A sertéskirály már hóapok óta három vasabroncot viselt lágyéka körül, hogy tul ne terjeszkedhessék szük faketrecczén. Hanem a földön minden mulandó s így ő sem elhetett örökké. Egy szép reggelen a három abroncs közül kettő szétpattanva hevert a nagy sertés lábai mellett. A békítől megszabadult fenevad oly rémitően forgatta máskor csöndesen melázó szemeit, hogy gazdája valami borzasztó dolgot sejtett. Elhatározották tehát hogy véget vetnek diés sertési pályafutásának. Nem foglalkozunk bővebben az utolsó percek részleteivel, csak a végeredményt konstatáljuk, hogy a csodasertes hült tetemei negyedfél métermázsát nyomtak.

— **Életmentő galambok.** Egy eperjesi fiatal kereskedősegéd életét, bármily hihetetlenül hangozzék is, a galamboknak köszönheti. A fiatal ember nagyon szerette ezeket a madarakat s minden reggel morzsákat hintett az ablak párkányára galambjainak. E napokban a segéd leltárt csinált az üzletben, későn jött haza s fáradtan dőlt le szénnel befűtött szobájában ágyára. Másnap reggel a járőkelőknek feltűnt, hogy egész csoport galamb repdes a kereskedősegéd ablaka körül és csőreikkel erősen verdesik az üveget. Az eleséget váró galamboknak azonban csak nem akart kinyitni az ablak. A házbelleknek feltűnt a dolog, fölmentek a fiatal ember szobájába s ott találták a kereskedősegédet az ágyban — a szengáztól elaléltan. Az ablakokat gyorsan fölnyitották s még sikerült életre hozni a félholt fiatal embert, ki ezentul még jobban fogja szeretni galambjait.

— **Uj találmányok.** Rövid idővel ezelőtt mint már megirtuk, egyetlen héten 273 új találmányra adott szabadalmat a bécsi kereskedelmi miniszterium. A szabadalmazott új találmányok közül már megemlítettünk néhányat. Most, amikor közelebből megismer-

kedtünk e találmányokkal, érdekesnek tartjuk néhány igazán „eredeti” dolognak a felsorolását. Ott van s többek közt egy „szer”, amely a szunyogok elűzésére szolgál; ez bizonyosan közkeletűvé válna nálunk is. Hétfőn sorakozik e mellé a villamos fürdők egy új fajtája, a „kétsejt-fürdő”; soha ennél rejtélyesebb címet! Nevezetesen egy „koporsó” az, amelyről feltalálja azt állítja, hogy sieteti a test feloszlását. Az amerikai Robertson György aki annyival áll mögötte Edisonnak, hogy nincs annyi pénze, mint ennek, feltalált egy „eszközt”, amely feltűnően láthatóvá teszi a vasuti állomások nevét és a vasuti kocsikban elhelyezett hirdéseket. Igazán praktikus készülék. A találmányok közt van egy „szirén” is, mely nem esalogatja a hajósokat, hanem igenis figyelmessé teszi őket a veszélyre rettentő bugásával, amely semmihez sem hasonlít olyan kevéssé, mint a szirének dalához. A szabadalmazott tanulmányok közül nagyon soknak olyan regényes hangzásu neve van, hogy bizony nem találhat nálunk hitelre; sok meg nagyon megérdemelne, hogy rájuk vonatkozólag egy ösmeretes közmondást így módosítsunk si non e vero — non e bene trovato. Ha nem is igaz nincs is jól kigondolva.

A tüdővész gyógyítása. A Rómában üléselő orvosi kongresszuson fontos tárgyra került a sor. Az emberiség legveszélyesebb elenségének, a tüdővész gyógyításáról tartott felolvasást Backer dr. fiatal párisi orvos. Koch felfedezése óta szünetelt a tüdővész gyógyításának kérdése. Most Backer újra szőnyegre hozta azt, hogy minő eredménynyel, azt a jövő fogja megmutatni. Backer ugyanis a vérbe beoltott élő erjedő sejtek által gyógyítja a tüdővést és amint kísérletei bizonyítják, nagy sikerrel. Miután én az orvostudomány történetét egészen a mai napig — mondotta Backer — áttanulmányoztam, azt hiszem, hogy én vagyok az első, ki az orvosi világ figyelmét az erjedő anyagokra irányoztam, amelyek a bacillusok egyes alakjait, főleg a tüdővész bacillussait elpusztítják. Mert ezek, ha a vérbe kerülnek nem vesztik el erjedő képességeiket, hanem azt megtartják és mint ilyenek befolyásolják a test folyadékeit. Ezeknek az erjedő sejteknek az a tulajdonságuk, hogy bizonyos betegség bakteriumát magukba felveszik és ezáltal ártalmatlanná teszik. Ennek alapján próbáltam meg a tüdővést ily módon gyógyítani. Az eddig elért eredmények alapján fel merem állítani a következő tételt: Elő erjedő sejteknek a vérbe való beoltása által meg lehet gyógyítani a tuberkulózist, még pedig a tüdővész első stádiumába a beteg 90 százalékat, a második stádiumba a betegek 65 százalékat lehet meggyógyítani. A tüdővész harmadik stádiumába pedig a még meglevő egészséges tüdőmennyiség szerint néha eredményt is lehet elérni. Egy év alatt átlag 5000 beoltást eszközöltem, a beoltás után 4—5 óra múlva gyenge láz állott be, de utána más baj nem lépett fel. Ezért felolvasó arra kéri az orvosokat, hogy új gyógykezelését próbálják ki.

„Politikai tanügyi lap.” Nemesak hazánkban, de még az egész világon sem volt politikai tanügyi lap. Most már van ez is. A nemzeti iskola szerkesztője Benedek Elek, ki egyuttal e kitűnő, minden irányban független, szókimondó tanügyi lapnak a tulajdonosa is, most letette a kancziót, hogy a kormány tanügyi politikáját — tisztán politikai szempontból is — bírálhassa. Nemesak a tanítóknak és tanároknak válik ez nagy előnyére, de a nemzeti kultúra szempontjából is föltötte nagy fontosságú dolog, különösen ha, a miben nem is kételkedünk, a szerkesztő a politikai pártok fölé emelkedik s párttekinetek nélkül szolgálja a nemzeti kultúra érdekeit, a minthogy a nemzeti kultúra ügye nem is lehet pártkérdés.

A kötelező polgári házasság.

E hó 12-ik napja Magyarország jelen korának történetében korszakalkotó esemény napja volt. A magyar országgyűlés képviselőháza eddig páratlanul álló nagy

többséggel szavazta meg a magyar kormány által beterjesztett törvényjavaslatot, mely a házasságjognak egységes alapon való rendezését szándékozik keresztülvinni olykép, hogy a házasságoknak a polgári hatóságok előtt való kötése általánosan kötelezővé tétessék.

A képviselőház f. hó 12-én tartott ülésén folyt le a szavazás e nagyfontosságú törvényjavaslatra, a következő eredménynyel:

Mellette szavazott 281 képviselő, eltene 106 és így a többség 175.

Örömmel üdvözljük azokat a képviselőket, a kik az országgyűlésen a társadalmat regenerálni hivatott e nagyfontosságú törvényjavaslatot diadalra juttatni segítettek.

Asszonyunka.

Nagyon el volt keseredve egy éjjel Haragos Mátyás uram s ugyanesak szidta az eget, míg egymás után töltögette magába a bort s a záróra teljesen el is készült az állapotával. Akkor kikerült az utczára s dajnázni kezdett valami régi nótát, a miben kevés a poézis, de az ő hite szerint sok az igazság. Az asszony, az verve jó. Mikor már sok skandalumot csinált, a boltok lépesőit emelgette ki a helyükből s botjával a ezégtáblákat ütögette le a falról, egy rendőr erőt vett szerénységén s bekísérte a városház egyik földalatti helyiségébe.

Reggel előállították, a mi annyit jelent, hogy bevezették a kapitány elé s megkérdezték a körülményeit rendőri stílusban.

— Miért viselte úgy magát az éjjel, mint egy ész nélkül való oktalan állat?

— Haragszik rám otthon az asszony — s én is megmérgeledtem.

— Aztán ezért az utczán kell ordítani?

— Otthon nem ordíthatok, kérem.

— Le kell verni a ezégtáblákat?

— Nem verhetem le a feleségem kontyát.

A kapitány éppen békülékeny hangulatban volt s meg is sajnálta a szerencsétlen embert, kinek ekkora nagy kereszt nyomta a vállát. Így szólott hozzá:

— Most az egyszer hazamehet, hanem ha még egyszer bekeröl, kikapja az apait, anyait, ugy tudja meg.

— Köszönöm alásan, hanem nincsen az egészen jól így.

— Miért?

— Vár am otthon az asszony.

— Hát aztán.

— Alázatosan megköszönném, ha tetszénék mellém adni egy rendőr urat, a ki békitgessen.

— Nem lehet az barátom.

— Miért nem, instálom?

— Nem arra való a rendőr.

Az atyafi erre okoskodni kezdett.

— Kérem alásan, a rendőr arra való, hogy rendet csináljon. Ugy-e instálom? Már pedig nem lesz ám az én házamnál rend, ha egyedül megyek haza. Verekedés lesz ott.

Végül is egy rendőrt adtak melléje, hogy hazakísérje s békitgessen ki az asszonnyal, ha érti a módját.

A Haragos Mátyás története itt elvész a szemünk elől, hanem annál szomorubbán kapaszkodik előtérbe a rendőr tragoediája.

Mikor visszakerelkedett, olyan volt az arca, mint egy térkép. Tele volt körmölve mindenféle figurával s néhány hegység ugy kidomborodott rajta, mint az öklöm.

A kapitány alig ismert reá, mikor jelentést tett működéséről.

— Hát magának mi baja van Lőrincz?

— A mint békitgettem, végig karmolászott az asszony.

— Ne busuljon, mindjárt beidézem holnapra.

— Lőrincz megijedt s hátraugrott, mintha már is háta mögött állana az ellenség.

— Ne tessék kérem, inkább elszenvdem, de ne hozzák ide többet.

Nem is idézték be Haragos Mátyásné, mert ha maga elé kapta volna a rendőrségi urakat, majd megtanította volna őket emberiségre.

Haragos János pedig az napságtól kidagadt arczal, felkötött karral, nagyokat sóhajtvá sántikál az utczán.

S Z I N H Á Z.

* A színházbizottság ülése. A városi színházbizottság hétfőn a városháza nagytanácsstermében Simonffy Imre kir. tanácsos elnöklete alatt ülést tartott. Egyetlen tárgya az ülésnek a színigazgató kérvénye volt, a melyen színművészek vendégfelléptével 50%-os áremelés engedélyezését kérte. A színházbizottság határozatilag kimondotta, hogy az áremelést engedélyezi, még pedig ugy, hogy Blaha Lujza fellépteinél a belépőjegyek ára 100 perczenttel, a többi vendég művészek fellépténél pedig 50 perczenttel emeltessék.

Apróságok.

Társaságban arról van szó, hogy kinek milyen a gusztusa az élettárs választásában.

— Oh, ebben a tekintetben nagyon különböző a férfiak ízlése — szól egy élezelő — az egyik a szőkékét szereti jobban a másik a pénzt.

X. grófnak már husz év óta van egy inasa, a ki az idők folyamán ugy elrestült s oly bizalmaskodóvá lett, hogy a gróf egyáltalában nem képes többé kiállani vele.

— Ennek véget kell vetni! kiáltá a gróf egyszer, — nem maradhatunk többé együtt, el kell válnunk.

— De hát az isten szerelmére, hova menne a gróf? kérdi erre az öreg inas nagy szemeket meresztve.

Egy csinos színész nő elegans hotelbe van szálvá. Mikor el akar utazni a fizető pinczér számlát nyujt át neki, a legborsosabb fajtából.

— Mit!? Nyolcz napi ittlétem után egy kétszáz forintból szóló számla?! Hiszen ez a leggyalázatosabb zsarolás! Küldje fel hozzám rögtön a vendéglőst.

A vendéglős megjelenik. A szép „művésznő” becsukja mögötte az ajtót:

— Igy ni! és most uram, nyugtatványozza nekem rögtön ezt a számlát, különben — segélyért kiabálok!

Cummingtól kérdezték egykor, hogy nem lesz-e egyszer — öngyilkos?

— „En” — felelt Cumming — borzasztóbb büntetést szántam magamnak. Meg fogok házasodni, a mi által végett vetek az életnek öngyilkosság nélkül is!”

A felfogás különbsége. Páeziens: Csunya influenzám van doktor!

Orvos: Ellenkezőleg! Negyven foku láz! Az eset — szép!

Orvos: (paraszt pacienst korholva): Hát nem megmondtam kendnek, hogy esupán könnyü ételeket egyék, a mig fölgyógyul?

Beteg: Hát hiszen félkézrel elbirtam az egész túl gombócot; a mit megottem és még sem volt nehéz.

Szakácsné (a szolgát szidja): Szerencséd, hogy most vanília kókot készítek, mert különben most megtenyerelnélek. De te nem is volnál érdemes erre a pompás illatra!

CSARNOK

A hétről.

Máglyákon egykor a gyulák
Áldoztanak Hadúrnak.
S az áldozás szokása még
Ma is sok Gyula urnak.

Fölszítanak roppant tüzet
Barátság istenének.
Alig akad szív, a melyet
Föl nem hevítének.

Lobogó tüzön nem ménlovat
Aldoznak a Gyulák ott:
Jó bor hevén tűzmámorán
Unalmas józanságot.

Hevit a bor, dalokba' forr
A mámor ajakunkra.
Ki gondol rá, hogy más napon
Vár a tengernyi munka?

Gyulanapon vigadtam én,
A mint kevesen tudnak.
S a Gyulanapra, ugy hívém,
Jöhet majd egy aludj-nap.

Óh balga, balga hit vala!
Jött a szedő-tanonez úr . . .
(„Gyerekek“ őt nem mondom én;
Mert bosszúból agyon szúr.)

Szedő-tanonez úr jött hozzám
A katzenjammer napján,
Hogy a Doromb kéziratát
Gyorsan kezébe adnám.

Kéziratot? Azt ám! De nincs.
Majd egy pár óra múlva.
Elő doromb! Zengjen dalod
Egy elfolyt hétről újra!

Mi is történt e hét alatt?
Ha tudnám: volna pompás.
Nem is történt, én ugy tudom,
Kivül egy névnapon — más.

Ez egy napon volt sok eset;
De azt is éj takarja.
S megtörni e diskréziót
Doromb dehogy akarja!

És ezzel a dorombolás
Aligha nem bezárul:
Ha egy hír nem szárnyal felénk
Az akadémiáról.

Midőn kimult Kossuth Lajos,
A nemzet büszkesége:
Szép dolgokat művelt vala
A karaván is végre.

Fekete lobogót tűzött
A régi palotára,
Koszorút is tett a dicső
Halott ravatalára.

De ime: mégis egy akad,
Ki régi czopfját toldja:
Széchényi Antal gróf, a nagy
Család kicsiny utódja.

A tudós társaságot ő
Faképnél hagyja menten.
Rebellis-gyászt ő nem visel. . .
Császárlakáj a szentem!

A tudós társaság eként
Egy taggal kevesebb lett;
De nem kisebb. S meg nem sirat
Olesó érzelmű keblét.

Gróf ur, csak rajta, menjen ön
Kislelkűség hírével.
Lám: senki sem sir, sőt örül
Pár kompiláló-stréber.

Némely kapaszkodó zseni
Pályázik ám helyére.
Gróf ur, a mit tett, jól tevél!
Hozsánna száll nevére.

Doromb.

Szerkesztői üzenetek.

D. B. Helyben. A szálló telepítő részvény
társaság megalakulására vonatkozólag legközelebb
bővebben fogjuk értesíteni. V. Mihály. Helyben.
Magyar államkölesön s Török sorsjegyei nem hu-
zattak ki. L. I. Budapest. Átdolgozva jönni fog.
N. S. Érmihályfalva. Megkaptuk. Legközelebb
jönni fog.

WEISZ DÁVID szobafestő

DEBRECZEN, Nagy-uj-utca 1706. sz.

Van szerencsém ugy a helybeli, mint a vidéki t. közönség becses
tudomására hozni, hogy

20 év óta fennálló

szobafestő, fénymázoló és tapettirozó

üzletemet akként szereltem fel, hogy képes vagyok a legmagasabb igényeket
is kielégíteni.

Főtörekvésem odairányul, hogy a közönségnek

a lehető legolcsóbb arak

mellett szép és finom kivitelű munkámért eddig is megnyert bizalmát és b.
pártfogását továbbra is kiérdemljem.

Tisztelettel

Weisz Dávid

szobafestő.

Férfi-, fiu és gyermek ruha-raktáramat

legközelebb a „Hungária“ kávéházzal szemben

báró Josinskyné urnő házába helyezem át, és ezen körülményből kifolyólag, és
mert túlhalmozott raktáramat az új helyiségben elhelyeznem lehetetlen, elhatá-
roztam, hogy összes saját műhelyemben készült

tavaszi, nyári és őszi

valamint még megmaradt téli árucikkeimet igen jutányos áron

— majdnem ingyen —

bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Ezen rövid félárban elárusítást ajánlom b. figyelembe vételre, egyszer-
mind tudatom, hogy most is és ezután is

szabó-műhelyem

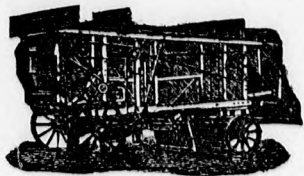
részére dus raktárt tartok mindenféle bel- és külföldi szövetekből és mérték utáni
megrendeléseket olcsó ár mellett a legdivatosabb szabással eszközölök.

Tisztelettel

FÉNYES MÓR

férfiszabó üzlete Debreczenben.

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben.

saját hazai gyártmány

Kedvező feltételek!

Gőzseplőgépek

Legújításosabb fűzők!

Rövidített levelezim:
GAZDASÁGI GÉPGYÁR, BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT,
Gyártelep KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

Nagy képes árjegyzék ingyen és hirtelente. Javítások pontosan eszközöltenek.

Harmonikáról, mechanikai hangszerekről, külön külön képes árjegyzék kéréndő.

Sternberg A. és Testvére
 es. és kir. szab. hangszer-ígyar
 Budapest VII. k. kerepesiut 36
 Saját készítményü, mindennemü hang-
 szerek és azok kelleköl és alkarré-
 srei. Mindennemü hangszerek és ze-
 elő művek javítása és hangolása a
 vatszerü pontossággal eszközöltetik

A „Columbus“ ezimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutozást és ezér-
 náást, erős és csengő hangot nyerünk általa.
 Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor
 le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak
 minősége szerint 2.—, 2.50, 3 — és 3.50. Külön a „Columbus“ verőfej
 párja 1.— frt.

Legujabb! Legujabb!

INTONA

változtatható ércjátéklapokkal és
 korlátlan műsorral.
 Ezen új találmányu hangszerrel min-
 den előzetes tanulmány és zeneismeret
 nélkül száz meg száz tetszés szerinti
 zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt,
 z kótalapok drbja 30 kr. Megrendelések
 az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesítenek.

RÓZSA LAJOS

első debreczeni plissé és gouverirozó intézete
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár

elvállal 5^{cm} egész ruha-alj szélességig ruhaszöveteket, selymeket, batisztokat, gallérnak valót,
 Empir gyermek ruháknak valót gömbölyü lapos és fennálló plissébe berakni,

olcsó árért és gyorsan.

Ajánlja a legnagyobb női és leány felöltők, blousok, Miederek, gyermek hord-köpenyek,
 női, leány és gyermek kalapok áruházát.
 Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

2 arany,
13 ezüst
érem.

9 dísz- és
elismerő
okmány

Kwizda-féle

Korneuburgi marha-táppor.
 lovak, szarvasmarha és juhok számára.
 Egész dobozzal 70 kr., — féldobozzal 35 kr.

40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágy-
 hiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a
 tej javítása s a tejelőképesség fokozása céljából.

Tessék a főnnebbi
 védjegyre ügyelni
 a vélelnél ha-
 tározottan kife-
 jezni:
 Kwizda-féle
 Korneuburgi-
 marha-táppor.

Fő letét:
Kwizda Ferencz János
 esztrák es. és kir. és ro-
 mán kir. udvari szállító
 kerületi gyógyszer-tárban.
 Korneuburg, Bécs mellett

Valódi minőség
 ben gyógyszer-
 tárákban és dro-
 gistáknál kap-
 ható.

Divat-szövetek

Van szerencsénk a n. é. közönségnek tudomására hozni, mi-
 szerint építkezésünk következtében, helyszüke miatt, összes
DIVAT-SZÖVETEINKET
 az eredeti gyári áron alól árusítjuk el. Továbbá, hogy ezen épít-
 kezés tartama alatt, a bejárat áruraktárukhoz Nagyuj-utczáról, a
 sarokhoz 2-ik kapun leend.

Kiváló tisztelettel
Ranunkel H. és Fia,
 posztó- és kézműaru nagykereskedők.

Hölgyek és urak részére.

1894. TAVASZ 1894.

Alapított 1845-ben.

ország-
szerte ös-
meretes

Neumann M.

bécsi
czég

férfi-, fiu- és gyermek-ruha nagy raktára
DEBRECZEN, főter, a m. kir. főpostával szemben.

Főüzlet: **BÉCS**, Máriahilferstrasse 35. — Földszint és 1-ső emelet.
RAKTARAK: I. Kärthnerstrasse 31. — IV. Wiedner Hauptstrasse 8.

Arad, Nagyvárad, Zágráb Belgrád, Fiume, Pancsova, Serajevó, Sófia,
Andrássy-tér 9. Bemertér kis bidó. Grand-Hotel. Temesvár, Triest, Ujvidék.

Szabott árak!

Kitüntetétt számos világhírlíttáson.

Nélkülözhetetlenek

az én

orvosilag elősmert

valódi halcsont és különleges

VÁLLFÜZŐIM,

HÁTEGYENESÍTŐIM

leányok és hölgyek számára, uri és tisztí hátegyenesítők, tisztí füzök, időszaki és szoptatási füzök, továbbá hasszorítóval ellátott füzök szenvedő nők számára, francia gummi házi füzök, továbbá légtöltésű füzök ferde testalkatúak számára, melyek könnyen és minden alkalmatlankodás nélkül viselhetők, a legkülönbözőbb hátegyenesítők fiúk és gyermekek számára, lovagló és turista füzök, saját készítményem, melyeket mérték szerint megrendelésre is készítek

mindazon nők számára, kik egészségüket kimelni akarják.

Tisztelettel:

ROZENZWEIG RÓZA.

Tulajdonos: **GOLDSTEIN KAROLIN.**

Debreczen, Főpiacz 2133. Huber-ház

TÓTH TESTVÉREK

Kossuth-utca, városházépület.

Ajánljuk

csakis jó minőségű

áruinkat

a legolcsóbb árakon.

Toile, Toilefort és kreton raktárunk nagy részét bámulatos olcsó árakra szállítottuk le.

Méterje ezelőtt: 35, 38, 40, 45, 50 és 55.

most: 18, 19, 20, 21, 22, 25, 28

Sima tetszős színekben rips-kelme, méterje 20 kr.

Divatos gallérok és kabátok ujlag érkeztek.

Legujabb dupla széles divatos szövetek:

ezelőtt 60, 70, 80, 1.—, 1.10, 1.20, 1.50

most 30, 35, 38, 45, 50, 60, 70

ezelőtt 1.80, 2.—, 2.50, 2.75, 3.—

most 90, 1.—, 1.10, 1.20, 1.25,

ráncozott zephírek ezelőtt 80 kr., most 38 kr.

Kartonok, Voilek, Delinek, Battisztok rendkívül olcsó árakon.

Tunis, Battist, Creton, Delin és szövetmaradékok minden áron.

Női felöltők,

kabátok, ezelőtt 15, 18; 20, 25, 30, 35, 40

most 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14

esőköpenyek 12, 15, 18, 22, 26, 30, 35

most 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16

Csipke-gallérok (Chantilly)

ezelőtt 25.—, 30.—, 35.—, 40.—,

most 10.—, 12.—, 15.—, 18.—.

Keleti (Tunis) függönyökből

rendkívüli alkalmi eladás.

ezelőtt 1 ág 1.90, 2.50, 3.—, 3.75.

most 80, 90, 1.30, 2.50.

Nagyválaszték **ÁGY-GARNITUROK** és **SZŐNYEGEK**, Chiffon, vászon és esztaineműek stb.

Tóth Testvérek.